

Når man kan „renne sig“ opover fjellet.

Skiseilas er morsomt og spennende.

AV LEIF ALTERN

Den kjente skiløper og idrettsmann Leif Altern forteller i nedenstående artikkel om den nytte og glede man kan ha av skiseil under fjellskiløpningen, og ganske kurios er skildringen av «syketransporten» pr. skiseil!

På enhver skitur skal der være morro og adspredelse. Spesielt er dette tilfelle med påsketuren. Man skal fylle lungene med frisk luft, brune fjeset i høifjellssol, gi kroppen en herlig mosjon og sjelen en oppløftende stemning i utsyn og natur, og sist men ikke minst: da det er en ferietur, skal man ha morro og adspredelse.

En ting som er velsignet til det er et skiseil. Det er enkelte som sier at man sjelden får bruk for seil, eller hvis man har seil med, blir det alltid stille. Det er nok en feilaktig opfatning. En stor del av det trønderske påsketerreng ligger så gunstig an for skiseilas at man årligårs kan gjøre regning med seilvind. Og skulde ulykken være ute så det blev ugunstig vind eller vindstille, så er jo ingen skade skjedd om man har et seil med. Det er så lett og tar så liten plass. Får man ikke bruk for det til seilas, så kan det være bra å bruke som laken, eller ved hjelp av nogen knapper eller hekter til sovepose om man kommer på en hytte hvor det er knapt om sengeklær.

En enkel måte å lage seil på er å bruke ca. 4 meter dunlerret av ca. 1.20 meters bredde og sy en fall i hver ende for å stikke ski-

For fulle seil i Tempeldalen.

stokken gjennom. Midt på stokken gjør man en åpning i fallen for å holde i stokken. Et par små bånd for å knytte seilet til trinsen og håndremmen er bra å ha. Et slikt seil er som oftest tilstrekkelig for to personer og veier ikke mere enn 3 a 400 gram. Om man ruller det op på den ene stokk, går man nesten helt ugenert med det.

Den som ikke har forsøkt skiseilas, kan ikke tenke sig til den spenning og morro det gir. Det er en herlig følelse å betvinge naturkreftene på en så primitiv måte, og få gratisskyss bortover flyene, over småhumper uten den minste forsinkelse, men i saktere fart opover lange skråninger, for så når man kommer på toppen atter å kjøre for full fres bortover. Det er bare å styre riktig for å undgå skjær, d. v. s. stener og lignende. Det er spenning.

Kommer man på fokksne eller dårlig føre, blir farten mindre. Seilet blir tyngre å holde. Men kommer man så atter over på skare eller lett føre, går det hele så lett og lekende igjen. Man titter på hverandre veltålfreds og må bare smile over at man virkelig kan oppleve en sådan fornøielse. Hu, hei, hvor det går!

Det er særlig på sjøer og vann at man får bruk for seilet. Engang var vi 6 mann på et seil over et vann som var nærmere milen. Det var dårlig føre og skavlet sne. Vinden hadde vi halvt bakfra og

halvt fra siden. (I seilersproget har man vel et fint uttrykk for dette, men vi skiseilere er ikke så bevandret uti denne terminologi). Sneen pisket så vi hverken så himmel eller jord. Vi klynget oss da fast til seilet, 2 mann i den ene ende og 4 i den andre, og avsted bar det i flott fart på skrå av vinden. Vi brukte kompasset for å holde retningen, og før vi visste ordet av det, var vi blåst over vannet.

Syltraktene og Rørosvidda er som skapt for skiseilas. Men det viser sig ofte å være gunstig å seile i dalstrøk. Vinden blåser jo ofte etter terrenget og man har jo like stor chance for å få den med som mot. Og blåser vinden kraftig opover en fjellside, kan man ofte seile opover, slå sammen seilet der oppe, huke sig ned og kjøre tilbake. Det praktiserte jeg engang sammen med en venn med stort hell ved Sylstugan. Vi seilte for en frisk vind på skare-sne opover mot Vaktklumpen. Oppe i fjellsiden rullet vi seilet på en av stokkene og fikk oss en frisk utforkjøring ned til Sylstugan. Om og om igjen foretok vi eksperimentet. Alltid var det like morsomt, og det skulde noget til for å bli lei det, når man kunde «renne sig» både opover og nedover.

Mest nytte hadde jeg av seilet engang til syketransport. Tilfellet var også ved Sylstugan. Jeg hadde forstrukket den ene ankel og klarte ikke å stå på foten, bare hvile den på skien, og å gå var selvfølgelig umulig. Til Storlien er nærmere 4 mil, og dit måtte jeg. Nogen venner vilde lage en skikjelke for mig. Men nu fikk seilet gjøre nytte for sig. Det var medvind. Jeg klarte jo saktens å stå på en fot og holde i seilet, og med min venn i seilets annen ende bar det avsted. Ca. 100 påskeskiløpere var startet før oss, da vi kom sent avsted. En efter en ség vi forbi, og midtveis lå vi først av samtlige. Ja, det var syketransport som sa seks!

Det kunde fortelles mange interessante ting om skiseilas. Selv om det er seil og vind med i spillet, behøver det ikke å være skipperskrøner.

Dere som ikke har forsøkt skiseilas før, vil jeg absolutt anbefale å gjøre et forsøk. Jeg er forvisset om at dere vil få meget glede av det! Så ønsker jeg både dere og denne sportsgren «vind i seilene» — og spesielt at dere må få *med-vind*!

Leif Altern.

Påskeværet i Trondheim de siste 25 år.

Av Charlotte Håkonson-Hansen.

Fjellet lå der og lokket. Menneskene fant veien sommers tid og fikk styrke og helbred i dets vidunderlig herlige luft.

Vinteren fikk fjellet ha for sig selv, Bare en og annen skytter satte får efter sig.

Slik var det for en menneskealder siden. Men nu er fjellet blitt befolket like meget om vinteren som sommeren. Turistforeningene har ført op den ene hytten efter den annen i de herligste skiterrøng. Veier er forsvarlig vardet op. Og på mangt et fjell pranger nu store høifjellshoteller som kan gi allverdens komfort til gjestene. Ikke møisommelig må en klatre op de steile stier, nu går bilene *sin* seiersgang helt til topps der ingen før kunde våge liv og lemmer.

Ikke er det å undres over at byfolket drar ut i flokk og følge til fjellet. Og især er påsken blitt deres utfartstid. Når påsken nærmer sig, går praten i sporvognene og på gatene slåk: Hvor skal dere hen? Når reiser dere? Hele luften er fylt av forventning over den herlighet som venter.

Og de lykkelige kan ligge i høifjellsluft på den skinnende hvite sne og la sig brune. Helst vilde de vel ha den sorte negerhud til beskyttelse når solen svir så det smerter; dog la gå, de skal nok overraske sine brødre og søstre blekfjes med sin mørke lød når de går «på strøket».

Men påsken i fjellet er ikke bare strålende. Stormen kan lumsk ligge bak fjelltoppene, og i ett nu forvandles hele billedet til et tett snevær. En ser ikke hånd for sig. De vardede veier er borte. Stupet er der, og det blir ens siste reise.